

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Andrzej Stępka (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2025 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w sprawie M.G.

w przedmiocie wyroku łącznego

kasacji Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego

od prawomocnego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Iławie

z dnia 28 marca 2025 r., sygn. akt II K 772/24,

uchyla zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Iławie i na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umarza postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego, a kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa.

Tomasz Artymiuk Dariusz Świecki Andrzej Stępka

UZASADNIENIE

M.G. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1/ Sądu Rejonowego w Ławie z dnia 20 sierpnia 2024 r., w sprawie o sygn. akt II K 222/24, za przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. popełnione w dniu 7 marca 2024 r. i od jesieni 2023 r. do pierwszej połowy lutego 2024 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności; kara była odbywana od dnia 10 września 2024 r.;

2/ Sądu Rejonowego w Ławie z dnia 22 października 2024 r., w sprawie o sygn. akt II K 452/24, za przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., art. 279 § 1 k.k., art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. popełnione w okresie od 20 grudnia 2023 roku do 24 maja 2024 roku na karę 3 lat pozbawienia wolności; kara nie została odbyta.

Na mocy wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Ławie z dnia 28 marca 2025 r., sygn. akt II K 772/24:

1/ na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączono kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego M.G. przez Sąd Rejonowy w Ławie w sprawach o sygn. akt II K 222/24 i II K 452/24 i orzeczono w ich miejsce karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

2/ na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności z wyroku II K 222/24 od dnia 12 marca 2024 r. do dnia 12 marca 2024 r., okres wykonywania kary pozbawienia wolności z wyroku II K 222/24 od dnia 10 września 2024 r. oraz okres rzeczywistego pozbawienia wolności z wyroku II K 452/24 od dnia 26 maja 2024 r. do dnia 10 września 2024 r.

3/ w pozostałych częściach łączone wyroki pozostawiano do odrębnego wykonania;
3/ zwolniono skazanego M.G. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w całości, w tym od opłat.

Orzeczenie to nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron i uprawomocniło się w dniu 5 kwietnia 2025 r. (k. 36 i 37).

Na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. Prokurator Generalny kasacją zaskarżył niniejszy wyrok łączny w całości na niekorzyść skazanego M.G..

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k. i art. 537 § 1 i 2 k.p.k. zarzucił rażące naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, to jest art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., stanowiące bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., polegające na wydaniu w dniu 28 marca 2025 r. wyroku łącznego, który uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego w dniu 5 kwietnia 2025 r. oraz orzeczeniu kary łącznej 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, obejmującej kary wymierzone wobec M.G. wyrokami Sądu Rejonowego w Łławie o sygn. akt II K 222/24 i II K 452/24, podczas gdy postępowanie w tym samym przedmiocie, co do tych samych wyroków tej samej osoby zostało wcześniej zakończone wydaniem przez Sąd Rejonowy w Łławie w dniu 6 marca 2025 r., pod sygn. akt II K 23/25 wyroku łącznego, który uprawomocnił się w dniu 14 marca 2025 r.

Podnosząc powyższy zarzut, wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się być w sposób oczywisty zasadna i należało uwzględnić ją w całości na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

W istocie, tak jak podnosi skarżący, w dniu wyrokowania w przedmiotowej sprawie (28 marca 2025 r.) od 14 dni w obrocie prawnym funkcjonował już prawomocny wyrok łączny z dnia 6 marca 2025 r. o sygn. akt II K 23/25, wydany w tym samym Wydziale Karnym Sądu Rejonowego w Łławie, wobec tego samego skazanego i w tej samej kwestii. W wyroku tym (jednak z obrazą art. 91 § 2 k.k.) połączono kary jednostkowe pozbawienia wolności, orzeczone tymi samymi wyrokami, co w sprawie o sygn. akt II K 772/24, a w ich miejsce wymierzono karę łączną o jeden miesiąc wyższą, a mianowicie 3 lata i 7 miesięcy pozbawienia wolności. Nadto przedmiot rozpoznania Sądu w sprawie o sygn. akt II K 23/25 był szerszy, niż w sprawie o sygn. akt II K 772/24, gdyż dodatkowo objęto nim wyrok łączny z dnia 21 grudnia 2016 r. o sygn. akt II K 731/16, jednakże postępowanie w tym zakresie zostało umorzone, na podstawie art. 572 k.p.k. Również i to

rozstrzygnięcie nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron i uprawomocniło się w dniu 14 marca 2025 r., w pierwszej instancji (zob. k. 131-132 akt II K 222/24).

W przedmiotowej zaś sprawie postępowanie o sygn. akt II K 772/24 w przedmiocie wydania wobec M.G. wyroku łącznego zostało zarejestrowane w Sądzie Rejonowym w Łławie w dniu 28 listopada 2024 r., na podstawie wniosku skazanego z dnia 25 listopada 2024 r. W punkcie 5 wydanego w dniu 28 listopada 2024 r. zarządzenia Przewodniczący II Wydziału Karnego tego Sądu polecił ustalenie, czy toczyły się lub toczą się postępowania o wydanie wyroku łącznego wobec skazanego M.G. i sporządzenie z przeprowadzonych ustaleń notatki urzędowej. Z uwagi na niewykonanie tej czynności, w zarządzeniu z dnia 5 lutego 2024 r. ponownie, bezskutecznie polecono wykonać pkt 5 zarządzenia Przewodniczącego Wydziału. Ustaień tych nie poczyniono jednak aż do zamknięcia przewodu sądowego (k. 1 i 11).

Tymczasem wyrok łączny wydany w sprawie o sygn. akt II K 23/25 uprawomocnił się w dniu 14 marca 2025 r. i od tej daty istniała ujemna przesłanka procesowa, przewidziana w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., w zakresie wydania kolejnego wyroku łącznego, w odniesieniu do tego samego skazanego.

Z orzecnictwa Sądu Najwyższego wynika jednoznacznie, że w sytuacji, gdy wobec tej samej osoby zapadły dwa prawomocne wyroki łączne, w których węzłem kary łącznej objęto tylko te same skazania, które objęte były tym węzłem w wyroku, który uprawomocnił się wcześniej, drugi z tych wyroków dotknięty jest w tym zakresie rażącym naruszeniem prawa, zaliczanym do bezwzględnych przyczyn uchylenia orzeczenia, przewidzianym w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., określanym jako naruszenie powagi rzeczy osądzonej (art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.). Wydanie nowego wyroku łącznego wbrew przesłance powagi rzeczy osądzonej nie powoduje utraty mocy przez poprzedni wyrok łączny, albowiem skutek, o którym mowa w art. 575 § 1 *in fine* k.p.k., może nastąpić tylko wówczas, gdy spełnione są przesłanki określone w tym przepisie, a zatem gdy zachodzi realna potrzeba wydania nowego wyroku łącznego. W wypadku uchylenia wyroku wydanego z naruszeniem art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. wykonaniu podlega poprzedni wyrok łączny, gdyż nie utracił on mocy na podstawie art. 575 § 1 k.p.k. (*por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2011 r., II KK 149/11, OSNKW 2011, z. 12, poz. 113*).

Należało uznać, że w niniejszej sprawie doszło do rażącego naruszenia przepisu prawa karnego procesowego, to jest art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., stanowiącego bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., polegające na wydaniu w dniu 28 marca 2025 r. wyroku łącznego oraz orzeczeniu kary łącznej 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, obejmującej kary wymierzone wobec M.G. wyrokami Sądu Rejonowego w Łławie o sygn. akt: II K 222/24 i II K 452/24, podczas gdy postępowanie w tym samym przedmiocie, co do tych samych wyroków tej samej osoby zostało wcześniej zakończone wydaniem przez Sąd Rejonowy w Łławie w dniu 6 marca 2025 r., pod sygn. akt II K 23/25 wyroku łącznego, który uprawomocnił się w dniu 14 marca 2025 r.

W rezultacie, Sąd Najwyższy uwzględniając kasację Prokuratora Generalnego wniesioną na niekorzyść skazanego, na mocy art. 537 § 2 k.p.k., uchylił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Łławie i na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego.

[WB]

[rg]